

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 408

van **STIJN BEX**

datum: 19 december 2023

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Oversteekplaatsen - Verlichting

Met de naderende korte dagen kan de zichtbaarheid op oversteekplaatsen langs gewestwegen, vooral tijdens de donkere uren, een zorg vormen voor de veiligheid van de actieve weggebruikers. Onder andere het plaatsen van zwarte-gele palen met led-verlichting bij die oversteekplaatsen is een mogelijke oplossing om de zichtbaarheid aanzienlijk te verbeteren.

Maar ook de installatie van knipperende verlichting bij de oversteekplaatsen kan de veiligheid van de actieve weggebruiker verbeteren. Het doel is de aandacht van bestuurders te trekken en de veiligheid van voetgangers, vooral 's nachts en bij slecht weer, te vergroten. Dat type oversteekplaats kan lichtelementen in de grond en op borden omvatten die gaan knipperen zodra voetgangers of fietsers naderen, waardoor ze veilig kunnen oversteken en zo bijdragen aan een verbeterde zichtbaarheid van de oversteekplaats en de verkeersveiligheid vergroten door automobilisten bewust te maken van de aanwezigheid van actieve weggebruikers. Verschillende gemeenten zouden al zulke systemen geïnstalleerd hebben om de verkeersveiligheid te verhogen.

1. In hoeveel gemeenten wordt die technologie al toegepast? Graag een overzicht van de implementatiestatus van knipperende verlichting bij zebrapaden, opgedeeld per gemeente in Vlaanderen.
2. Heeft de minister zicht op gemeenten die knipperlichten bij zebrapaden verbieden? Zo ja, kent de minister de reden en rechtsgrond daarvan?
3. Hoe volgen de minister en het Agentschap Wegen en Verkeer die kwestie verder op met het oog op het verbeteren van de verkeersveiligheid van de actieve weggebruiker bij oversteekplaatsen?
4. Zijn er richtlijnen of aanbevelingen vanuit het Agentschap Wegen en Verkeer over het gebruik van die verlichting bij oversteekplaatsen?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 408 van 19 december 2023

van **STIJN BEX**

1. Het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) heeft geen zicht op welke gemeenten dergelijke systemen geïmplementeerd hebben.
2. Nee.
3. Momenteel past het AWV dergelijke knipperende verlichting niet toe (zie ook het antwoord op deelvraag 4). Als onderzoek zou uitwijzen dat het voorzien van dergelijke verlichting een verbetering voor de verkeersveiligheid zou betekenen, is het AWV zeker bereid om haar huidige richtlijnenkader te herzien.
4. In haar huidig richtlijnenkader heeft het AWV er omwille van verschillende redenen voor gekozen om de aandacht van het gemotoriseerd verkeer niet naar de oversteekplaats te leiden, maar wel naar de overstekende voetganger of fietser zelf. In het richtlijnenkader gaat daarom vooral aandacht naar het voorzien van algemene openbare verlichting en een verlichte oversteekplaats. Deze toepassingen zorgen er namelijk voor dat de overstekende voetganger/fietser beter wordt opgemerkt/gezien.

Door het gekozen uitrustingsniveau met galgpalen is de zichtbaarheid van de oversteekplaats bij dag gewaarborgd door de geel-zwarte galgpalen, de zichtbaarheid van de overstekende actieve weggebruiker door het daglicht. Bij schemering en nacht is de oversteekplaats zichtbaar door een feller verlicht kort wegsegment ter hoogte van de oversteekplaats. De overstekende actieve weggebruiker wordt via positief contrast (de voetganger heeft een hogere luminantie dan zijn achtergrond) in beeld gebracht.

Aan het voorzien van actieve (knipperende) verlichting (met led's) in het wegdek en/of op borden zijn een aantal nadelen verbonden, o.a.:

- Dergelijke verlichting zorgt er eerder voor dat de aandacht op de overstekende actieve weggebruiker wordt afgeleid naar het licht en mogelijk creëert deze daarbij ook verblinding.
- We willen vermijden dat gemotoriseerd verkeer enkel een overstekende voetganger/fietser verwacht als de verlichting actief is. Dit zou betekenen dat elke oversteek (dus ook degene op wegen die door gemeenten worden beheerd) uitgerust zou moeten worden met dergelijke led's.
- Bij defecten van deze verlichting kan dit een veiligheidsprobleem veroorzaken. Uit onderzoek weten we namelijk dat bestuurders rekening houden met verwachtingen en als de actieve verlichting niet zou werken door een defect, zou men bijvoorbeeld geen overstekende voetganger of fietser verwachten.

Omwille van bovenstaande nadelen wordt actieve verlichting momenteel niet toegepast.